

Zaak C-642/23

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

26 oktober 2023

Verwijzende rechter:

Landgericht Düsseldorf (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2023

Verzoekende partij:

Flightright GmbH

Verwerende partij:

Etihad Airways P.J.S.C.

Landgericht Düsseldorf

Beslissing

In het geding tussen
Flightright GmbH en Etihad Airways P.J.S.C.

heeft de tweeëntwintigste civiele kamer van het Landgericht Düsseldorf (rechter

in tweede aanleg Düsseldorf, Duitsland)

op 16 oktober 2023

[OMISSIS]

beslist als volgt:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt overeenkomstig artikel 267, eerste alinea, onder b), en derde alinea, VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen die betrekking hebben op de uitlegging van het Unierecht:

1)

Moet artikel 8, lid 1, onder a), gelezen in samenhang met artikel 7, lid 3, van verordening (EG) nr. 261/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 11 februari 2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging van vluchten en tot intrekking van verordening (EEG) nr. 295/91 aldus worden uitgelegd dat er sprake is van een geldige schriftelijke toestemming van de passagier voor de terugbetaling van het ticket in de vorm van reisbonnen of tegoeden, wanneer de passagier op de website van de luchtvaartmaatschappij zelf een elektronisch klantaccount heeft aangemaakt waarop de reisbonnen en tegoeden moeten worden bijgeschreven, zonder dat hij zijn toestemming voor deze wijze van terugbetaling heeft bevestigd met een handgeschreven handtekening?

2)

Indien de eerste prejudiciële vraag bevestigend wordt beantwoord, kan de passagier dan zijn ooit op geldige wijze gegeven toestemming voor de terugbetaling van het ticket in de vorm van reisbonnen en tegoeden herroepen en opnieuw nakoming door betaling in geld verlangen, wanneer de luchtvaartmaatschappij de toegezegde reisbonnen en tegoeden naderhand niet bijschrijft op het klantaccount?

Motivering:

I.

Cedente beschikte over een bevestigde boeking voor de door verweerster uit te voeren vlucht op 7 september 2020 van Düsseldorf via Abu Dhabi (Verenigde Arabische Emiraten) (vluchtnummer EY24) naar Brisbane-Queensland (Australië) (vluchtnummer EY484). De boeking omvatte een zogenoemd open retourticket (zonder vaste boeking van een retourvlucht). Vlucht EY24 die door verweerster zou worden uitgevoerd, werd echter geannuleerd. De betaalde totale prijs voor de heen- en retourvlucht bedroeg 1 189,00 EUR per passagier. Dit bedrag heeft cedente voldaan aan reisorganisator „free4Travel”.

Nadat de reisorganisator in juli 2020 faillissement had aangevraagd en het ticket niet terugbetaalde, wendde de vader van cedente zich in haar naam tot verweerster. Zij bood hem aan de vluchten formeel om te boeken teneinde een nieuwe IATA boekingscode te genereren. Hij stemde hiermee in. Vervolgens heeft de vader van cedente opnieuw met een medewerker van verweersters servicecenter getelefoneerd en de toezegging gekregen dat een airmiles tegoed ter

waarde van de gedane betaling (met een geldigheidsduur van twee jaar), in te wisselen voor een vlucht van Etihad, extra airmiles ter waarde van 400 USD alsmede een tegoed van nog eens 5 000 Etihad Guest Miles zouden worden uitbetaald. Hiervoor moest iedere passagier een daartoe strekkend Etihad Credit Account aanmaken, wat zij deden. Vervolgens zijn de toegezegde betalingen voor de medepassagier bijgeschreven, maar niet voor cedente.

Bij brief van 16 maart 2021 heeft verzoekster namens de vader van cedente alsook namens de medepassagier met dezelfde boeking en de boekingscode, verweerster meegedeeld dat zij gebruik maken van hun keuzerecht als bedoeld in artikel 8, lid 1, onder a), van verordening nr. 261/2004 en geëist dat het ticket voor alle gedeelten van de reis die niet zijn gemaakt, binnen zeven dagen volledig wordt terugbetaald.

Bij brief van 13 augustus 2021 heeft cedente „uit voorzorg” verklaard dat zij „terugbetaling van het ticket op grond van artikel 8, lid 1, onder a), eerste streepje, van verordening nr. 261/2004 wenst” en dat „zij de haar toekomstige rechten op terugbetaling opnieuw aan Flightright GmbH” (verzoekster in dit geding) overdraagt.

Met het onderhavige beroep vordert verzoekster, in haar hoedanigheid van gesubrogeerde, terugbetaling van de gehele ticketprijs.

Verweerster betwist dat verzoekster procesbevoegd is.

Het Amtsgericht [Düsseldorf] (rechter in eerste aanleg Düsseldorf, Duitsland) wees de vordering af op grond dat verzoekster hooguit compensatie kan verlangen van de kosten voor de heenvlucht, die zij in casu echter niet heeft becijferd, zelfs niet na een daartoe strekkende aanwijzing van de rechter.

Tegen dit vonnis in eerste aanleg heeft verzoekster tijdig en volgens de vormvereisten beroep ingesteld.

In hoger beroep verzoekt zij thans om het vonnis van het Amtsgericht Düsseldorf van 29 april 2022 [OMISSIS] te wijzigen en verweerster te veroordelen tot betaling aan verzoekster van 1 189,00 EUR vermeerderd met rente ten belope van vijf procentpunten boven de basisrente vanaf 24 maart 2021.

Verweerster verdedigt het vonnis in eerste aanleg.

II.

Of het beroep slaagt, hangt voornamelijk af van het antwoord op de in het dictum geformuleerde vragen.

Meer bepaald:

1.

Verzoekster zou recht kunnen hebben op terugbetaling van het ticket ten bedrage van 1 189,00 EUR op grond van artikel 8, lid 1, onder a), en artikel 7, lid 3, van verordening nr. 261/2004.

a) Volgens artikel 5 en artikel 8, lid 1, onder a), van verordening nr. 261/2004 heeft de passagier in geval van annulering van een deeltraject van een vlucht in beginsel recht op terugbetaling van het ticket voor gedeelten van de reis die niet zijn gemaakt. Onder de „gedeelten van de reis” die niet zijn gemaakt vallen – zoals in casu – in het geval van één enkele boeking zowel de heen- als de retourvlucht [(OMISSIS) zie ook interpretatieve richtsnoeren van de Europese Commissie van 10 juni 2016, C(2016) 3502 final, punt 4, onder b), en interpretatieve richtsnoeren van de Europese Commissie – COVID-19 van 18 maart 2020, C(2020) 1830 final, punt 3.2., onder c)]. Het begrip „reis” in de term „gedeelten van de reis” moet ruimer worden opgevat dan het begrip „vlucht” in de zin van verordening nr. 261/2004. Het begrip „vlucht” moet aldus worden uitgelegd, dat deze in wezen bestaat in een luchtvervoerhandeling – en dus in zekere zin een „onderdeel” van dit vervoer vormt – die wordt uitgevoerd door een luchtvaartmaatschappij die het traject ervan vaststelt. Het begrip „reis” hangt daarentegen samen met de persoon van de passagier, die zijn bestemming kiest en zich met gebruikmaking van door de luchtvaartmaatschappijen uitgevoerde vluchten daar naartoe begeeft. Een reis, die normaliter de onderdelen „heen” en „retour” omvat, wordt in de eerste plaats bepaald door het persoonlijke en individuele doel van de verplaatsing [zie arrest van 10 juli 2008, Emirates Airlines, C-173/07, EU:C:2008:400 (OMISSIS)]. Onder de gedeelten van de reis die niet zijn gemaakt wegens de annulering van het eerste deel van de heenvlucht, vallen dus zowel de rest van de heenvlucht als de gehele retourvlucht. Anders dan het Amtsgericht Düsseldorf heeft geoordeeld is dus niet relevant dat verzoekster de kosten van de heenvlucht niet kon becijferen. De vordering strekt tot terugbetaling van alle tickets, in casu een bedrag van 1 189,00 EUR.

b)

De vraag is echter of het recht volledig moet worden ontkend omdat cedente, vertegenwoordigd door haar vader, reeds tevoren tegenover verweerster haar keuzerecht ten aanzien van de terugbetaling van het ticket als bedoeld in artikel 8, lid 1, juncto artikel 7, lid 3, van verordening nr. 261/2004 aldus heeft uitgeoefend dat de betaling in vorm van tegoeden zou plaatsvinden. Volgens de getuige heeft de passagier na overleg met verweerster een Etihad Credit Account aangemaakt waarop airmiles ter waarde van de verrichte betaling, extra airmiles ter waarde van 400 USD en nog eens 5 000 Etihad Guest Miles zouden worden bijgeschreven. Zij heeft dit account zelf elektronisch aangemaakt via de website van verweerster. In dit verband rijst de vraag of het zelf aanmaken van het Etihad Credit Account, waarop volgens desbetreffende communicatie en afspraak tussen de passagier en de luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoert een airmiles tegoed ter waarde van de betaling en extra airmiles ter waarde van 400 USD, alsmede nog eens 5 000 Etihad Guest Miles zouden worden bijgeschreven, in het kader van een uniforme uitlegging van het begrip moet worden opgevat als

„schriftelijke toestemming” van de passagier in de zin van artikel 7, lid 3, van verordening nr. 261/2004, of dat voor de toestemming van de passagier diens handtekening nodig is, zoals bijvoorbeeld de nationale norm van § 126 BGB (Bürgerliches Gesetzbuch; Duits burgerlijk wetboek) vereist.

Het is juist dat het Hof heeft geoordeeld dat artikel 31, leden 2 en 3, van het Verdrag van Montreal aldus moet worden uitgelegd dat het niet eraan in de weg staat dat aan het vereiste van een schriftelijke vorm wordt geacht te zijn voldaan wanneer een vertegenwoordiger van de luchtvervoerder, met medeweten van de passagier, de schademelding in schriftelijke vorm, op papier of elektronisch, in het IT-systeem van deze vervoerder invoert, voor zover de betrokken passagier kan nagaan of het protest, zoals het in schriftelijke vorm is opgesteld en in dat systeem is ingevoerd, exact zijn mondelinge verklaring weergeeft, en hij het protest, in voorkomend geval, kan wijzigen, aanvullen of zelfs vervangen vóór de in artikel 31, lid 2, van het Verdrag van Montreal voorgeschreven termijn verstrijkt (arrest van 12 april 2018, Finnair, C-258/16, EU:C:2018:252, punt 47). Een handtekening is in zoverre niet vereist. De vraag of deze ruime uitlegging ook kan worden toegepast op verordening nr. 261/2004, is echter tot op heden niet beantwoord.

2.

Indien de eerste vraag aldus moet worden beantwoord dat voor de „schriftelijke toestemming” geen handtekening van de passagier nodig is, maar ook volstaat dat hij zelf een gebruikersaccount heeft aangemaakt om tegoeden te ontvangen, rijst vervolgens de vraag of de passagier het door hem uitgeoefende keuzerecht kan herroepen en opnieuw terugbetaling van het ticket in geld kan verlangen, wanneer – zoals in casu – de luchtvaartmaatschappij die de vlucht uitvoert, ondanks overeenkomstig afspraak, het tegoed niet bijschrijft.

Ook deze vraag is – voor zover kan worden nagegaan – tot dusver niet (definitief) beantwoord door de Unierechter, zodat het Hof moest worden verzocht om een prejudiciële beslissing.

III.

[OMISSIS]